

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Gabriely Bašné a soudců Mgr. Ondřeje Hrabce a Mgr. Kateřiny Kozákové ve věci

žalobce: **R. A. Z.**
st. přísl. Ruská federace
bytem xxx, xxx
zastoupený JUDr. Ing. Adamem Černým LL.M., advokátem
se sídlem Dřevná 382/2, Praha 2 – Nové Město

proti

žalované: **vláda České republiky**
se sídlem nábreží Edvarda Beneše 128/4, Praha 1 – Malá Strana

o žalobě proti usnesení žalované ze dne 25. 10. 2023, č. 802,

takto:

- I.** Žaloba **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Žalovaná usnesením ze dne 16. 8. 2023 č. 607 rozhodla o zápisu B. O., O. B. Z. a žalobce na vnitrostátní sankční seznam dle zákona č. 1/2023 Sb., o omezujících opatřeních proti některým závažným jednáním uplatňovaných v mezinárodních vztazích (sankční zákon), a souhlasila se zařazením těchto subjektů na

sankční seznam Evropské unie. Námitkami ze dne 15. 9. 2023 žalobce dle § 9 odst. 1 písm. a) sankčního zákona požadoval, aby byl jeho zápis na vnitrostátní sankční seznam odstraněn. Usnesením ze dne 25. 10. 2023, č. 802 (žalobou napadené rozhodnutí), žalovaná námitky zamítla a částečně změnila odůvodnění usnesení č. 607. Proti v záhlaví uvedenému usnesení žalobce brojí podanou žalobou.

2. Zamítnutí námitek bylo následně odůvodněno ministerstvem zahraničních věcí, které uvedlo, že hlavní osobou, od které se odvíjí zápis žalobce na vnitrostátní sankční seznam, je B. O., který je přední ruský podnikatel, xxx xxx státního holdingu KXXV, který vyrábí xxx systémy a dodává je ozbrojeným silám Ruské federace. Žalobce měl za manželku paní O. B. Z., dceru B. O., se kterou se rozvedl. Tímto však nebyla rodinná vazba přerušena, jelikož mají nezletilého syna, na jehož výchově a péči se oba podílejí. B. O. je dědem (otcem matky) nezletilého syna žalobce. Žalobce je tak stále nejbližším rodinným příslušníkem B. O.. Z této rodinné vazby má žalobce osobní prospěch. Důvodem pro zápis žalobce na vnitrostátní sankční seznam byl právě tento osobní prospěch, nikoliv pouze rodinný vztah. Žalobce v České republice vlastní a užívá lukrativní nemovitosti a luxusní vozy. Tento majetek nabyt společně s paní Z. za trvání manželství, přičemž hodnota nemovitostí a automobilů neodpovídala deklarovaným příjmům. Majetek nabytý za trvání manželství vlastní i po skončení manželství, neboť žalobci připadl veškerý původně společný majetek v České republice. Rozsudek Tribunálu ze dne 8. 3. 2023 ve věci T-212/22, Violetta Prigožina proti Radě EU, nebyl dle žalované na posuzovanou věc přílehlavý.

II. Obsah žaloby a vyjádření žalované a další podání

3. **Žalobce** v podané žalobě namítá, že byla nesprávně posouzena listační kritéria a nemá tak být považován za subjekt ve smyslu § 2 písm. a) sankčního zákona. Dle nařízení Rady (EU) ze dne 17. 3. 2014, č. 269/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny, ve znění účinném od 15. 9. 2023 (dále jen „nařízení Rady č. 269/2014“), a rozhodnutí Rady ze dne 17. 3. 2014, č. 2014/145/SZBP, ve znění účinném od 15. 9. 2023 (dále jen „rozhodnutí Rady“), lze sankcionovat přední podnikatele působící v Rusku a jejich nejbližší rodinné příslušníky anebo jiné fyzické osoby, které mají z vazby na ně prospěch, nebo podnikatele, právnické osoby, subjekty či orgány zapojené do hospodářských odvětví, která poskytují značné zdroje příjmů vládě Ruské federace, odpovědné za anexi Krymu a za destabilizaci Ukrajiny. Pro zařazení subjektu na sankční seznam je přitom potřeba naplnění jak podmínky úzké rodinné vazby, tak současně podmínky z toho pramenícího prospěchu. Žalobce nesplňuje žádné z těchto kritérií.
4. Vazba žalobce na vnuka B. O. (syna žalobce) není dostatečná pro zápis na vnitrostátní sankční seznam. Z rozsudku Tribunálu ze dne 6. 9. 2023 ve věci T-272/22, G. E. Pumpyanskaya proti Radě EU, se podává, že zařazení vedlejší osoby odvozené od hlavní sankcionované osoby nemůže být založeno výhradně na rodinném vztahu. Žádný jiný vztah ale žalovaná nikdy neprokázala. Směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 29. 4. 2004, č. 2004/38/ES, o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, rodinným příslušníkem rozumí manžela, registrovaného partnera, potomka v přímé linii mladšího 21 let nebo jsou-li vyživovanými osobami a takoví potomci manžela či partnera. Mezi rodinné příslušníky řadí směrnice rovněž předky v přímé linii, pokud jsou vyživovanými osobami, a takové předky manžela či partnera.
5. Ohledně kritéria prospěchu byla žalovaná velmi vágní a svá tvrzení nepodložila žádným individuálním, specifickým a konkrétním důvodem. Žalobce tak nemá možnost se proti svému zápisu věcně a konkrétně bránit. Odůvodnění napadeného usnesení tak nelze považovat za dostatečné.
6. Přestože žalobce nemůže být z důvodu nedostatečného odůvodnění konkrétní, odmítá, že by hospodářské hodnoty umístěné v České republice měly původ v jeho vazbě na B. O.. Žalobce má v České republice trvalý pobyt, podniká od roku 2016 a řádně podává daňová přiznání. Žalobce žalované předložil veškeré doklady, prokazující zdroje jeho příjmů, které vyvrací tvrzení, že by majetek nabyt na základě vazeb na B. O.. S tímto se žalovaná nevypořádala. Není to ani žalobce, kdo má nést důkazní břemeno (rozsudek Tribunálu ze dne 30. 11. 2016, ve věci T-720/14, A. R. Rotenberg proti Radě EU, bod [72]: „V případě zpochybnění legality je úkolem příslušného unijního orgánu, aby prokázal, že důvody uplatňované vůči dotyčné osobě jsou podložené, přičemž tato osoba není povinna předložit negativní důkaz o tom, že uvedené důvody podloženy nejsou.“).

7. **Žalovaná** ve vyjádření k žalobě uvedla, že žalobce byl na vnitrostátní sankční seznam zapsán z důvodu naplnění skutkových podstat uvedených v čl. 1 odst. 1 písm. e) a čl. 2 odst. 1 písm. g) rozhodnutí Rady. Těmito skutkovými podstatami je v obou případech „jiná skutečnost“ ve smyslu § 2 sankčního zákona. U žalobce jsou skutkové podstaty naplněny jeho prospěchem z vazby k B. O., který dlouhodobě působí jako klíčový xxx a xxx zodpovědný za řízení holdingu KXXXV, jenž byl zařazen na sankční seznam EU. Sám B. O. figuruje na sankčních seznamech USA, Kanady, Velké Británie, Austrálie, Nového Zélandu, a od 18. 12. 2023 i na sankčním seznamu EU.
8. Směrnice č. 2004/38/ES, o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, sleduje zcela jiný cíl než rozhodnutí Rady. Výčet osob uvedených v dané směrnici nepředstavuje obecně platnou definici rodinného příslušníka napříč unijním právem. Cílem rozhodnutí Rady a nařízení Rady č. 269/2014 je zvýšení tlaku na Ruskou federaci. Pojem rodinného příslušníka nebo jiné osoby je tak třeba vykládat v tomto kontextu. Žalobce byl až do rozvodu manželství s dcerou B. O. jeho zetěm. Není proto pochyb, že je jeho rodinným příslušníkem. Čl. 1 odst. 1 písm. e) a čl. 2 odst. 1 písm. g) rozhodnutí Rady se vztahuje na jakékoliv fyzické osoby, které mají z vazby na fyzické osoby, kterou nesou odpovědnost za činnosti proti Ukrajině (zde B. O.), prospěch. Žalovaná netvrdila, že zápis žalobce na vnitrostátní sankční seznam je založen výhradně na rodinném vztahu. K žalobcem vzpomínaným rozsudkům Tribunálu (věc T-272/22 a věc T-212/22) žalovaná uvedla, že v červnu roku 2023 došlo k úpravě jednoho z listačních kritérií, čímž bylo blíže určeno, za jakých podmínek lze na sankční seznam EU zařadit také rodinné příslušníky hlavních osob. První podmínkou je tedy existence rodinné nebo jiné vazby mezi osobami, druhou kumulativní podmínkou je, aby osoba navázaná na hlavní osobu měla z této vazby prospěch. Ve věci V. P. (věc T-212/22) byla prokázána pouze rodinná vazba na xxx W. (matka J. P.). Sodní dvůr EU v dané věci řešil toliko druh spojení mezi ní a jejím synem, nikoliv element prospěchu.
9. K majetkovému prospěchu žalovaná uvedla, že žalobce má z B. O. osobní prospěch, jelikož získal řadu nemovitostí a luxusních vozů a pojily je i obchodní vazby, ze kterých žalobci náleží majetkový prospěch dodnes. Toto tvrzení má plnou podporu v materiálech, které jsou ze zákonných důvodů částečně vedeny mimo správní spis. O. dcera O. se dlouhodobě profilovala jako organizátorka xxx a vxxx. Původním vzděláním je „pojišťovací specialista“. Její vzdělání a profesní zaměření nemá spojitost se zbrojním průmyslem, přesto se od roku 2013 podílela na činnosti KXXXV. Tato společnost ze 49 % vlastnila společnost Zxxxa, která byla ze 40 % vlastněna zároveň i společností Txxxe, kterou z 50 % vlastnila O. Z. Společnost Zxxxa byla zakladatelkou a 100% vlastníkem společnosti TXXXV Ixxgx, která byla určena jako tzv. oprávněná organizace pro veškeré nákupy zajišťované ve prospěch holdingu KXXXV. Prostřednictvím svého podílu v Txxxe, potažmo Zxxxa, se O. Z. včlenila do vlastnické struktury jejím otcem coby xxx xxx KXXXV určené tzv. oprávněné organizace pro nákupy KXXXV a dosáhla 20% podílu na veškerých výnosech TXXXV Ixxgx. Společnost TXXXV Ixxgx se přitom podílela na činnosti KXXXV zásadní měrou jako výhradní zprostředkovatel a dodavatel komponent, včetně sofistikovaných komponent výroby taktických raket, a z rozhodnutí vedení KXXXV získala unikátní zdroj zisku, na kterém se přímo podílela a z něž majetkově profitovala O. Z. Držitelem druhého podílu v Txxxe byl V. V. M., který byl zakladatel a spoluvlastník společnosti Axxxe. Tuto společnost následně spoluvlastnil i žalobce. Žalobce, V. V. M. a další dva spoluvlastníci založili i společnost Z. Všichni tito spoluvlastníci vykazovali výrazné vazby ke korporaci KXXXV. Bez manželství s O. B. Z. by žalobce neměl dané obchodní spojení k dispozici. Před českými úřady přitom uvedl, že pracuje jako xxx xxx/xxx xxx společnosti pro xxx zařízení s prokazovanými příjmy ve výši 400 – 850 tis. rublů. Za relevantní žalovaná považuje i to, že společnost Zxxxa v roce 2016 prodala společnosti Axxxe (v níž měl žalobce spoluvlastnický podíl) projekt výstavby patrového výtahu poblíž přístavu Txxgx za cenu 63,4 mil. rublů, i když odhad investic v tomto projektu byl ve výši 430 mil. rublů. Tento projekt byl prodán těsně před dokončením. Povolení k provozu bylo následně získáno po 2 měsících od transakce. V tomto případě tak došlo k velmi výhodné transakci mezi korporací KXXXV a společností, kde působil žalobce. V řízení o získání pobytového povolení v České republice přitom manželé Z. svoje vazby zatajovali a záměrně prezentovali výrazně nižší sociální status.
10. Žalobce získal trvalý pobyt v České republice v roce 2016 a dle daňových přiznání k dani z příjmů fyzických osob měl od roku 2017 do roku 2022 čistý příjem ve výši cca 1,2 mil. Kč. V tomto období

Shodu s prvopisem provedla: S. K.

žalobce nabyl do vlastnictví nemovitosti v celkové výši 59 mil. Kč, jejichž současnou hodnotu (ke dni vyjádření žalované dne 19. 1. 2024) žalovaná odhadla na 188 mil. Kč. Výše výdajů je tak ve zjevném rozporu s deklarovanými příjmy a lze tak předpokládat, že zdrojem byly prostředky získané z vazby na B. O. a KXXXV. Tyto nemovitosti žalobce nadále vlastní a má tak nadále osobní prospěch z vazby na B. O. ve smyslu rozhodnutí Rady. Ve správním řízení žalobce předložil doklady o prodeji 7 luxusních vozů v letech 2013 až 2017, doklad o vyplacených dividendách za 50% podíl ve společnosti Uxxxxy a potvrzení o odměně za závislou práci ve společnosti Sxxxg na pozici xxx prodejce za období od června 2017 do prosince 2017, a to v celkové výši „pouze“ cca 9-13 mil. Kč (v závislosti na použitém kurzu). Ani tyto příjmy nepředstavují dostatečný ekvivalent k majetku nabytému v České republice. Tyto doklady potvrzují, že luxusní a sportovní vozy jsou žalobcovým koníčkem, přičemž z důkazních materiálů plyne, že v roce 2020 vlastnil nejméně 7 automobilů (jiných než těch, které prodal) v celkové hodnotě necelých 20 mil. Kč. V roce 2023 jeden z těchto automobilů prodal za částku ve výši 5,6 mil. Kč, přičemž potvrzení o prodeji tohoto vozidla žalobce nepředložil. Dle žalované tak žalobce nadále čerpá výhody z vazeb na B. O. a KXXXV. Z uvedeného plyne, že žalobce nevyvrátil rozpor mezi příjmy a výdaji.

11. K námitce nedostatečného odůvodnění žalovaná uvedla, že při výkonu působnosti podle sankčního zákona vystupuje jako správní orgán *sui generis* ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Na postup žalované tak lze zákon č. 500/2002 Sb., správní řád, aplikovat pouze přiměřeně (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2010, č. j. 9 As 64/2010-47, č. 2400/2011 Sb. NSS). V odůvodnění usnesení žalované je uveden důvod, proč je B. O. považován za předního podnikatele působícího v Rusku ve smyslu rozhodnutí Rady, a je uveden rovněž jaký prospěch z tohoto vztahu žalobce má. Současně jsou v něm uvedena konkrétní ustanovení předpisů EU, jejichž skutkové podstaty subjekt svým v odůvodnění popsaným jednáním porušil. Usnesení žalované včetně přílohy je řádným způsobem zveřejněno, rovněž informace o zápisu na vnitrostátní sankční seznam je veřejná již od okamžiku jeho provedení. Podklady, z nichž žalovaná vycházela, jsou utajovanými informacemi. Vyhodnotila je jako relevantní, dostatečně konkrétní a vytvářející dlouhodobý a ucelený obraz o majetkové situaci žalobce a o jeho osobních a majetkových vztazích, včetně odkazů na konkrétní zdroje jednotlivých zjištění. Míra odůvodnění usnesení vlády odráží potřebu utajení části podkladů, z nichž žalovaná při svém rozhodnutí vycházela, a rovněž je nutné zohlednit skutečnost, že odůvodnění rozhodnutí žalované o zápisu žalobce na vnitrostátní sankční seznam je jako příloha usnesení, kterým žalovaná v souladu s článkem 76 odst. 1 a 2 Ústavy České republiky přijímá svá rozhodnutí, veřejné a musí ze své podstaty zachovávat určitou míru obecnosti. Není přípustné, aby s ohledem na typ řízení a ochranu osobních údajů obsahovalo usnesení vlády konkrétní výčet nemovitostí vlastněných žalobcem v České republice, včetně uvedení konkrétních kupních cen, a v porovnání k tomu daňová přiznání a další citlivé materiály, které vedly k zápisu. Informace o vlastnictví nemovitostí (výpisy z katastru nemovitostí, nabývací tituly k nemovitostem s uvedením kupní ceny) a deklarovaných příjmech (daňová přiznání a další zjištění) jsou stejně jako všechna další tvrzení uvedená v odůvodnění, řádně podloženy konkrétními důkazy v důkazním materiálu, navíc se v tomto případě jedná o informace, jejichž obsah je žalobci z jeho činnosti znám. V usnesení uvedené úvahy jsou dostatečně konkrétní na to, aby bylo umožněno se žalobci proti tvrzením bránit. Dle rozsudku Tribunálu ve věci T-720/14 (bod [71]), soud ověřuje skutečnosti uváděné v odůvodnění, ze kterého dané rozhodnutí vychází, tak, aby se soudní přezkum neomezoval na posouzení abstraktní pravděpodobnosti uváděných důvodů, ale aby se zaměřil na otázku, zda jsou tyto důvody, nebo alespoň jeden z nich, který je sám o sobě považován za dostatečnou oporu tohoto rozhodnutí, podloženy dostatečně přesným a konkrétním způsobem. Žalobce byl na vnitrostátní sankční seznam zapsán na základě konkrétních informací, jež jsou doloženy v důkazním materiálu. Z judikatury Soudního dvora EU (rozsudek ze dne 27. 7. 2022, ve věci T-125/22, RT Francie proti Radě EU) vyplývá, že rozsah odůvodnění a požadavky na něj závisí na povaze příslušného aktu a musí být přizpůsobeny povaze aktu a kontextu, ve kterém byl přijat. V posuzované věci nebylo dle žalované vydáno napadené usnesení na základě pouhého rizika, ale na základě prokázaného prospěchu žalobce a jeho vazeb na B. O.
12. Ke změně odůvodnění oproti prvotnímu usnesení žalované č. 607 žalovaná uvedla, že jí v době jeho vydání nebylo známo, že se žalobce s O. Z. rozvedl. To nicméně nic nezměnilo na rodinných vazbách a trvajícím prospěchu z těchto vazeb.

13. **Žalobce** v replice na vyjádření žalované uvedl, že manželství jeho a O. Z. zaniklo, čímž se stali cizí lidé. Rozvodem zanikly rovněž příbuzenské vazby s B. O. Jediným pojítkem je syn žalobce. Dle žalobce v rozhodnutí Rady není definován nejbližší rodinný příslušník, proto na nyní posuzovanou věc může být použita analogicky (*analogie iuris*) směrnice o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států. Dle čl. 2 odst. 2 této směrnice nebylo možné žalobce považovat za rodinného příslušníka k B. O. ani za trvání manželství, natožpak po jeho rozvodu. Rozhodnutí Rady rovněž vyžaduje, aby se jednalo o „nejbližší rodinné příslušníky“, nikoliv pouze „rodinné příslušníky“. Žalobce rovněž nesouhlasí s názorem, že B. O. je přední podnikatel působící v Rusku, když se jedná spíše o vedoucího zaměstnance. Tvzení o obchodních aktivitách O. Z. vycházejí toliko z investigativních článků ruských médií, jejichž pravdivost nebyla doložena. Žalobce však popírá, že by měl prospěch z aktivit jeho bývalé manželky a tento nemá ani nadále. Žalovaná dále neuvedla žádné důkazy, ze kterých by plynulo, že žalobci plynul prospěch z vazby na B. O. z jeho aktivit ve společnostech Axxx a Zxxx. Žalobcovy podnikatelské aktivity v daných společnostech byly ukončeny před více než 6 lety. K výhodnému obchodu mezi společnostmi Axxx a Zxxx žalobce uvedl, že nelze omezovat smluvní svobodu. K tvrzení, že žalobce ani jeho bývalá manželka neměly k působení ve předmětných obchodních společnostech dostatečnou kvalifikaci, žalobce uvedl, že k nabytí podílů v obchodních korporacích není vyžadována specifická odbornost, vzdělání či věková hranice.
14. Žalobce zopakoval svoji námitku, dle které je odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí nedostatečné a své tvrzení žalovaná nepodložila žádnými přímými důkazy. Argumentace žalované je rozpolcená, když nejprve spojovala splnění listačních kritérií na základě manželství s O. Z., ale po zjištění, že dané manželství bylo rozvedeno, argumentovala vazbou na jejich syna. Žalovaná ve své argumentaci odkázala na utajované podklady, které nejsou součástí spisu. Žalovaná nijak nezohlednila, že žalobce má v České republice trvalý pobyt od roku 1995.
15. **Žalovaná** v duplice k replice žalobce uvedla, že je v zásadě nerozhodné, zda žalobce naplňuje kritérium „nejbližšího člena rodiny“, jelikož žalobce zcela jistě naplňuje kritérium „fyzické osoby mající prospěch z vazby na předního podnikatele“. Vazba žalobce na B. O. má nicméně stále význam pro posouzení otázky prospěchu. Stěžejním listačním kritériem byl právě tento osobní prospěch. Žalobce by nenabyl majetek, ze kterého těží dodnes, kdyby jej s B. O. nepojily rodinné a obchodní vazby.
16. Žalovaná uvedla, že listační kritérium týkající se nejbližších rodinných příslušníků je relativně nové (od 7. 6. 2023). V současné době proto není k dispozici žádná judikatura Soudního dvora EU, jež by vyložila otázky související s tímto kritériem. Žalovaná navrhla, aby Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) položil Soudnímu dvoru EU předběžnou otázku týkající se výkladu a aplikace pojmu „nejbližší rodinní příslušníci“ jako jednoho z listačních kritérií.
17. B. O. dle žalované jednoznačně naplňuje kritérium „předního podnikatele“, jak plyne z např. z rozsudku Tribunálu ze dne 8. 11. 2023 ve věci T-282/22, a ze dne 6. 9. 2023 ve věci T-270/22.
18. Žalovaná dále více rozvedla svoji argumentaci, proč nelze v posuzované věci aplikovat směrnici o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států ani analogicky. Nemožnost užít analogii v jiných oblastech dovodil i Tribunál v rozsudku ze dne 16. 1. 1996 ve věci T-108/94.
19. K použití důkazů z otevřených zdrojů žalovaná uvedla, že v oblasti v oblasti omezujících opatření EU představují podklady z otevřených zdrojů (*open source*) naprosto zásadní (a do roku 2023 prakticky i jediný) zdroj pro zjištění, respektive doložení skutkového stavu (rozsudky Tribunálu ze dne 26. 10. 2016 ve věci T-153/15, M. H. proti Radě EU, ve věci T-154/15 a ve věci T-155/15). Tribunál zamítl žalobu stěžovatelů, kteří zpochybňovali důkazní sílu podkladů z novinových článků za účelem zrušení jejich relistingu, jelikož shledal, že tyto zdroje poskytovaly důvěryhodné, konkrétní a přesné informace. Zároveň zdůraznil význam důkazů otevřených zdrojů během ozbrojeného konfliktu, protože taková situace znemožňuje opatrování důkazů z přímých zdrojů. V rozsudku ve věci T-125/22 Tribunál akceptoval odůvodnění vycházející z *open source* důkazních prostředků, jako byly články zveřejněné na internetových stránkách, rozhovory, či záznamy televizního vysílání.

20. Dle žalované nelze na obchodní vztahy žalobce s B. O. (resp. s lidmi s ním spojenými) nahlížet s jasným časovým omezením, jelikož jsou velmi komplexní a sahají hlouběji do minulosti. Pro pochopení vztahů je nutné, aby byly tyto vztahy popsány a rozkryty ve své celistvosti. Žalovaná poukazem na výhodný nákup společnosti Axxxe od společnosti Zxxxa nerozporovala smluvní svobodu, ale poukazovala na pro žalobce velmi výhodnou transakci vzniklou z vazby na B. O..
21. V triplice k duplice žalované **žalobce** kromě již výše rekapitulovaného doplnil, že s B. O. nikdy nebyl nejbližším rodinným příslušníkem ani po „formální“ stránce a nikdy jej nepojilo ani blízké pouto, aby bylo možné dovozovat „materiální“ naplnění pojmu nejbližšího rodinného příslušníka. Žalobce z důvodu délky řízení o předběžných otázkách nesouhlasil s položením předběžné otázky Soudnímu dvoru EU.
22. K důkazní hodnotě novinových článků žalobce zdůraznil, že je klíčová věrohodnost a důvěryhodnost informací obsazených v článcích, je nutné vzít v úvahu původ a okolnosti jejich vyhotovení. I při splnění těchto podmínek se jedná o nepřímé důkazy. Vztah žalobce s B. O. prokázán nebyl. Ve věci T-125/22, na kterou žalovaná odkazovala, nepředstavovaly novinové články jediný důkazní materiál, jelikož tyto byly doplněny o četné videozáznamy.
23. V podané quadriplíce se **žalovaná** věnovala pojmu „nejbližší rodinný příslušník“ a k věci T-125/22 uvedla, že videozáznamy měly stejný status a stejnou váhu jako novinové články.
24. Městský soud přípisem ze dne 7. 11. 2024, č. j. 5 A 64/2023-80, žalobci zaslal sadu dokumentů, které žalovaná do správního spisu založila až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí (záznam s pořadovým číslem 28 správního spisu). Žalovaná do spisu zařadila části záznamů vedených odděleně mimo spis, jež je možné žalobci poskytnout. Jednalo se o dva zánamy Národní centrály proti organizovanému zločinu ze dne 15. 1. 2024, č. j. V10-9/2023-NCOZ-V4, a záznam Vojenského zpravodajství ze dne 19. 1. 2024, č. j. 724/2024-5847-EP. K neutajované příloze č. 1 Národní centrály proti organizovanému zločinu **žalobce** ve vyjádření ze dne 20. 11. 2024 uvedl, že se jedná o souhrn nahodilých tvrzení a domněnek. Články v této příloze uvedené vycházejí pouze ze 4 zdrojů, nepopisují údajný zprostředkovaný vztah žalobce k ruskému režimu a žádným způsobem nepojednávají o obchodních či podnikatelských aktivitách žalobce. Dle žalobce je podstatné, že příbuzenská i podnikatelská aktivita žalobce na B. O. prokazatelně zanikla před zařazením na vnitrostátní sankční seznam. To vyplývá i z dané přílohy. Žalobcovy obchodní aktivity ve společnostech Axxxe a Zxxxa neměly žádnou vazbu na KXXXV či B. O.. Známost, či obchodní partnerství žalobce s panem M., nebyla protiprávní a pro žalobce nebyla ani zisková, neboť z uvedených společností nečerpal žádný finanční prospěch, což byl ostatně důvod ukončení jeho působení.

III. Ústní jednání

25. Na ústním jednání dne 16. 12. 2024 soud k důkazu provedl dva zánamy Národní centrály proti organizovanému zločinu ze dne 15. 1. 2024, č. j. V10-9/2023-NCOZ-V4 (neutajovanou přílohu č. 1 a 2), a zánam Vojenského zpravodajství ze dne 19. 1. 2024, č. j. 724/2024-5847-EP, které byly do správního spisu založeny až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Soud tyto dokumenty zaslal žalobci před ústním jednáním, aby se s nimi seznámil. Podstatný obsah těchto dokumentů rovněž žalovaná uvedla ve svém vyjádření k podané žalobě. Soud k důkazu neprovedl dokumenty, jež žalobce navrhoval k provedení v podané žalobě, jelikož ty se nacházejí ve správním spise, do které byly zařazeny před vydáním žalobou napadeného rozhodnutí. Správním spisem se dokazování neprovádí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS).
26. Žalobce na ústním jednání zopakoval, že žalobce ani v minulosti ani v současnosti nemá prospěch z vazby na B. O.. K tvrzenému příbuzenství žalobce uvedl, že toto již skončilo. Dokument Národní centrály proti organizovanému zločinu, který soud provedl k důkazu na ústním jednání, je dle žalobce kompilát neověřených zdrojů. Informace uvedené v tisku nejsou často pravdivé a i v tomto případě informace uvedené v dokumentu nejsou pravdivé. Zdroj informací rovněž není důvěryhodný. Dle žalobce byla vazba i prospěch pouze tvrzeny, žalovaná je neprokázala. Žalobce navrhl, aby soud předložil věc Ústavnímu soudu, jelikož je názoru, že § 11 odst. 1 sankčního zákona je protiústavní.

27. Žalovaná zopakovala, že žalobce měl z vazby na B. O. prospěch v případě obchodu týkajícího se xxx v přístavu Txxxg. K námitce nedůvěryhodnosti otevřených zdrojů uvedla, že na tyto jsou často správní orgány odkázáni. Z judikatury Soudního dvora EU plyne, že je nutné vzít v úvahu faktickou možnost správního orgánu obstarat jiné důkazní prostředky. V posuzované věci navíc žalovaná vycházela rovněž z výpisů z obchodního rejstříku, katastru nemovitostí a z cizineckého řízení. K příbuznosti žalovaná uvedla, že tvrdila, že žalobce je blízký rodinný příslušník B. O., nikoliv nejbližší.

IV. Posouzení žaloby

28. Městský soud v souladu s § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobcem vymezených námitek, vycházel při tom v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované a shledal, že žaloba není důvodná.

IV.1 Rozsah přezkumu

29. Podle ustálené judikatury správních soudů se u přezkumu rozhodnutí, jež vycházejí z utajovaných informací, či z informací vedených mimo správní spis, a ke kterým účastník řízení nemá přístup, uplatní modifikovaný způsob přezkumu napadeného rozhodnutí stran rozsahu a odůvodnění žalobních námitek. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 25. 2. 2010, č. j. 1 As 83/2009-60, který se vyjadřoval k bezpečnostnímu řízení, ale tyto závěry je možné modifikovaně přenést i na nyní posuzovanou věc, uvedl následující: „*Nejvyšší správní soud tedy shrnuje, že účastník bezpečnostního řízení není oprávněn nahlížet do utajované části bezpečnostního svazku a žalovaný není povinen uvádět ve svých rozhodnutích důvody, které jsou utajovanými informacemi; postačí na ně pouze odkázat. Současně však musí být účastníkovi bezpečnostního řízení na základě jeho žaloby poskytnuta ochrana soudu ve správním soudnictví, a to za těchto podmínek:*

- 1) *z nahlížení lze (resp. za podmínek § 133 odst. 3 zákona č. 412/2005 Sb. je nutno) v rámci soudního řízení vyloučit ty části spisu, které obsahují utajované informace;*
- 2) *z nahlížení obecně nelze vyloučit části spisu, jimiž byl nebo bude prováděn důkaz soudem (za podmínek § 46 odst. 6 s. ř. s. ve spojení s § 58 odst. 5 zákona č. 412/2005 Sb.); k vyloučení by mohlo dojít pouze v případě možného ohrožení nebo vážného narušení činnosti zpravodajských služeb nebo policie, přičemž i v takovém případě by měl soud zvážit možnost poskytnout účastníkovi bezpečnostního řízení (žalobci) alespoň anonymizované či agregované údaje;*
- 3) *pokud by vůbec nebylo možné poskytnout žalobci přístup k utajovaným informacím byt' v určité omezené formě, není soud vázán žalobními body a přezkoumá relevanci utajovaných informací ze všech hledisek, která se vzhledem k povaze věci jeví důležitými.*

Takto široce pojímanou soudní ochranu účastníka bezpečnostního řízení považuje Nejvyšší správní soud za dostatečné vyvážení určitých omezení práva na spravedlivý proces, které účastník řízení musí strpět, jež jsou ale zároveň takovému typu řízení nutně vlastní a ústavně akceptovatelná.“ Městský soud dodává, že bod 2) vychází z § 45 odst. 4 s. ř. s., který stanoví, za jaké situace nelze vyloučit z nahlížení určité chráněné informace.

30. Podle § 11 odst. 1 sankčního zákona však platí, že *v řízení o žalobě ve věcech podle tohoto zákona se § 45 odst. 4 soudního řádu správního nepoužije. Projednávání utajovaných informací, které byly podkladem pro podání návrhu na rozhodnutí vlády podle tohoto zákona, se mohou zúčastnit pouze osoby, kterým jsou tyto informace již známy, ostatní předseda senátu pro příslušnou část jednání vyloučí.*
31. Vzhledem k tomu, že soud dle § 11 odst. 1 sankčního zákona není oprávněn postupovat podle § 45 odst. 4 s. ř. s., nemůže žalobci umožnit (i za splnění v tomto ustanovení uvedených podmínek) nahlédnout do utajované části spisu, musel by tak standardně postupovat dle bodu 3) citované části rozsudku kasačního soudu a přezkoumat žalobou napadené rozhodnutí i nad rámec žalobních bodů. V posuzované věci nicméně sama žalovaná v součinnosti s Národní centrálou proti organizovanému zločinu a Vojenským zpravodajstvím učinila to, co po soudu vyžaduje judikatura, a z utajované části spisu přesunula do neutajované části spisu informace, jež je možné žalobci poskytnout. Rozhodující senát se opakovaně s utajovanou částí správního spisu seznámil a uvádí, že dané žalovanou poskytnuté informace odrážejí rozhodné důvody, pro které byl žalobce zařazen na vnitrostátní sankční seznam. Utajované informace sice obsahují i další skutečnosti týkající se žalobce, nicméně soud je názoru, že tyto nebyly pro zařazení žalobce na vnitrostátní sankční seznam rozhodné. Žalobce tak v řízení před soudem disponuje všemi

rozhodnými informacemi a městský soud tak ve smyslu výše uvedené judikatury nebude přezkoumávat žalobou napadené rozhodnutí nad rámec žalobních bodů.

32. Soud nevyhověl návrhu žalobce na předložení věci Ústavnímu soudu k posouzení ústavnosti § 11 odst. 1 sankčního zákona, jelikož je přesvědčen, že toto ustanovení je v souladu s ústavním pořádkem. Ústavní soud např. již v nález ze dne 11. 10. 2016 sp. zn. Pl. ÚS 5/16 (N 186/83 SbNU 43; 393/2016 Sb.) zdůraznil, že proti zájmu jednotlivce být zpraven o tom, které důvody vedly k přijetí rozhodnutí orgánu veřejné moci, stojí bezpečnostní zájem státu výslovně vyjádřený v čl. 1 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky a vyplývající též z čl. 1 odst. 1 Ústavy [srov. náleze ze dne 11. 2. 2004 sp. zn. Pl. ÚS 31/03 (N 16/32 SbNU 143; 105/2004 Sb.)]. Podle Ústavního soudu „*tento státní zájem představuje zájem existenční, který legitimizuje určité omezení právní sféry jedince; ostatně ve svém důsledku je to stát, jenž postavení jedince chrání*“. Vyloučení práva seznámit se se stanovisky policie a zpravodajských služeb obsahujícími utajované informace v zásadě představuje „*projev optimalizace případného protichůdného působení ochranných mechanismů dvou ústavně chráněných hodnot*“, konkrétně pak bezpečnostního zájmu státu na straně jedné a práva na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny na straně druhé. Přestože se v citovaném nálezu Ústavní soud zabýval abstraktní kontrolou ústavnosti § 22 odst. 3 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů, základní východiska jsou dle městského soudu použitelná i na omezení (vyloučení) práva seznámit se s utajovanou informací i v jiných řízeních. Omezení poskytnutí informací vyplývající v § 11 odst. 1 sankčního zákona, přestože doposud nebylo předmětem přezkumu ústavnosti ze strany Ústavního soudu, se nijak nevymyká z jiných obdobných ustanovení nacházejících se v českém právním řádu, které již Ústavní soud ústavně souladné seznal.

IV.2 Listační kritéria

33. Podle § 2 písm. a) sankčního zákona se pro účely tohoto zákona rozumí *subjektem každý, vůči němuž mohou být uplatněna omezující opatření podle příslušného předpisu Evropské unie*.
34. Podle § 2 písm. c) sankčního zákona se pro účely tohoto zákona rozumí *postižitelným jednáním konání, opomenutí, popřípadě jiné skutečnosti postižitelné podle příslušného předpisu Evropské unie*.
35. Příslušným předpisem Evropské unie je rozhodnutí Rady, které v čl. 1 odst. 1 písm. e) účinného v době zápisu žalobce do vnitrostátního sankčního seznamu stanovilo, že *členské státy přijmou opatření nezbytná k zamezení vstupu na své území nebo příjezdu přes ně předním podnikatelům působícím v Rusku a jejich nejbližším rodinným příslušníkům anebo jiným fyzickým osobám, kteří mají z vazby na ně prospěch, nebo podnikatelům zapojeným do hospodářských odvětví, která poskytují značné zdroje příjmů vládě Ruské federace odpovědné za anexi Krymu a za destabilizaci Ukrajiny*.
36. Dle čl. 2 odst. 1 písm. g) rozhodnutí Rady účinného v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí platilo, že *zmrazují se veškeré finanční prostředky a hospodářské zdroje, které náležejí předním podnikatelům působícím v Rusku a jejich nejbližším rodinným příslušníkům anebo jiným fyzickým osobám, kteří mají z vazby na ně prospěch, nebo podnikatelům, právníkům osobám, subjektům či orgánům zapojeným do hospodářských odvětví, která poskytují značné zdroje příjmů vládě Ruské federace odpovědné za anexi Krymu a za destabilizaci Ukrajiny*.
37. Z obou citovaných ustanovení rozhodnutí Rady plyne, že pro zápis fyzické osoby na sankční seznam je nutné splnit alespoň jednu z tam uvedených podmínek. Pro nyní posuzovanou věc je podstatná první část těchto ustanovení. Fyzická osoba bude zapsána do sankčního seznamu tehdy, jde-li o „předního podnikatele působícího v Rusku“, nebo jde o „nejbližšího rodinného příslušníka“ předního podnikatele působícího v Rusku nebo jde o „fyzické osoby, kteří mají z vazby na ně prospěch“. Městský soud zdůrazňuje, že pro zápis fyzické osoby na sankční seznam není nutné naplnění více těchto kritérií zároveň, jak se domnívá žalobce. Soud upozorňuje na to, že mezi částí dispozice „nejbližším rodinným příslušníkem“ a „jiným fyzickým osobám“ je spojka „anebo“, která má význam vylučovací, nikoliv význam slučovací jako spojka „a“.
38. Tomuto významu odpovídají i jiné jazykové mutace rozhodné části čl. 2 odst. 1 písm. g) [a obdobně i čl. 1 odst. 1 písm. e)] rozhodnutí Rady. Anglická verze zní: „*leading businesspersons operating in Russia and their immediate family members, or other natural persons, benefitting from them*“. Španělská verze: „*os principales empresarios que operen en Rusia y sus familiares directos, y otras personas físicas que se benefician de ellos*“. Německá verze: „*in Russland tätigen führenden Geschäftsleuten und ihren unmittelbaren Familienangehörigen oder anderen natürlichen*

Shodu s prvopisem provedla: S. K.

Personen, die von ihnen profitieren“. Francouzská verze: „*des femmes et hommes d'affaires influents exerçant des activités en Russie et des membres de leur famille proche* ou *d'autres personnes physiques, qui en tirent avantage“.* Polská verze: „*wiodącym przedsiębiorcom działającym w Rosji, członkom ich najbliższej rodziny* lub *innym osobom fizycznym, którzy uzyskują od nich korzyści“.* Slovenská jazyková mutace: „*popredným podnikateľom pôsobiacim v Rusku a ich najbližším rodinným príslušníkom* alebo *iným fyzickým osobám, ktoré z nich majú prospech“.* Italská verze: „*imprenditori di spicco che operano in Russia e loro familiari stretti, o altre persone fisiche, che ne traggono vantaggio“.* Ve všem těchto jazykových verzích rozhodnutí Rady je spojka „nebo“.

39. Soud tedy souhlasí s žalovanou, že ke splnění listačních kritérií postačí splnění pouze jedné podmínky, tedy zda je žalobce nejblížešším rodinným příslušníkem nebo toliko osobou, která má z určité vazby prospěch. To, zda jde o fyzickou osobu, která má z vazby prospěch, však předpokládá splnění dvou podmínek, a to existenci vazby na dříve uvedené osoby (nemusí jít však o vazbu spočívající v „nejblížeším rodinném příslušníku“) a existenci prospěchu z této vazby. Soud toliko dodává, že pro nyní řešenou věc není rozhodné (viz dále bod [42] tohoto rozsudku), zda podmínka „nejblížeší rodinný příslušník“ musí být splněna spolu i s podmínkou „prospěchu“ nebo je možné na sankční seznam zapsat i pouze osobu, jež je nejblížeším rodinným příslušníkem k předním podnikatelům působícím v Rusku, aniž by z této vazby měla osoba prospěch. Soud se proto tímto nijak nezabýval a nečiní v tomto směru žádné závěry.
40. V odůvodnění usnesení vlády ze dne 25. 10. 2023, č. 802 (žalobou napadené rozhodnutí), které je přílohou č. 1 daného usnesení (a jež je stejně jako samotné usnesení veřejně přístupné), je uvedeno, že žalobce „*jako blízký rodinný příslušník (otec nezletilého O. vnuka, jehož matkou je O. dcera O. B. Z., bývalá manželka R. A. Z.) B. V. O., xxx xxx státního holdingu KXXXV, který vyrábí xxx systémy a dodává je ozbrojeným silám Ruské federace, má z vazby na něj osobní prospěch, mj. tím, že získal a užíval řadu nemovitostí a luxusních vozů. Na základě rodinných vazeb za trvání manželství s dcerou B. V. O. pojily B. V. O. a R. A. Z. také obchodní vazby, ze kterých měl majetkový prospěch trvající dodnes. Tímto jednáním R. A. Z. naplňuje skutkovou podstatu uvedenou v čl. 1 odst. 1 písm. e) a čl. 2 odst. 1 písm. g) rozhodnutí.*“ Žalovaná tak neuvedla, že by žalobce byl „nejblížeší rodinný příslušník“, toliko „blízký rodinný příslušník“, který má z této vazby na B. O. prospěch.
41. V doplněném odůvodnění, které vypracovalo ministerstvo zahraničních věcí a jež bylo zasláno přímo žalobci, bylo reagováno na námitky žalobce a bylo výslovně uvedeno následující: „*V červnu 2023 ale došlo k úpravě jednoho z listačních kritérií [...] První podmínkou je tedy existence rodinné nebo jiné vazby mezi osobami, druhou podmínkou je, aby osoba navázaná na hlavní osobu, tj. předního podnikatele, měla z této vazby prospěch. [...] B. V. O. je xxx (xxx xxx) nezletilého syna pana Z. a paní Z. Pan Z. tedy v době svého zápisu patřil (a nadále patří mezi nejblížeší rodinné příslušníky B. V. O. Z této rodinné vazby mezi nimi pan Z. měl (a stále má) osobní prospěch, jak je níže vysvětleno, a právě to bylo důvodem pro zápis pana Z. na vnitrostátní sankční seznam, nikoliv pouze rodinný vztah mezi nimi.*“ Z uvedené citace plyne, že i v doplněném odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí žalovaná (prostřednictvím ministerstva zahraničních věcí) uvedla, že důvodem pro zápis žalobce na vnitrostátní sankční seznam nebyla pouze skutečnost, že žalobcem je nejblížeším rodinným příslušníkem B. O.. Rozhodným důvodem byl prospěch plynoucí z vazby na B. O..
42. Žalovaná tak zapsala žalobce do vnitrostátního sankčního seznamu na základě splnění podmínky existence určité vazby na hlavní sankcionovanou osobu a prospěchu z této vazby. V posuzované věci tak není předmětem přezkumu skutečnost, zda je žalobce nejblížeším rodinným příslušníkem B. O., ale pouze skutečnost, zda (1) existovala určitá vazba mezi žalobcem a B. O. a (2) zda měl žalobce z této vazby prospěch. Vzhledem k tomuto tak soud nepřistoupil k položení předběžné otázky Soudnímu dvoru EU k vyložení pojmu „nejblížeší rodinný příslušník“, jelikož výklad tohoto pojmu není pro nyní posuzovanou věc podstatný.
43. Namítá-li žalobce, že z rozsudků Tribunálu ve věci T-212/22 a ve věci T-272/22 plyne, že vztah mezi hlavní a vedlejší sankcionovanou osobou nemůže být založen pouze na rodinném vztahu, soud s tímto názorem souhlasí. Jak bylo ukázáno, žalovaná nezařadila žalobce na vnitrostátní sankční seznam pouze z důvodu existence rodinných vazeb mezi žalobcem a B. O., ale i z důvodu prospěchu plynoucího pro žalobce z této vazby. To je v souladu se zněním rozhodnutí Rady rozhodným pro nyní posuzovanou věc.
44. Na tomto místě městský soud uvádí, že žalobce v podané žalobě sporuje existenci vazeb mezi ním a B. O. a existenci prospěchu z této vazby. V replice k vyjádření žalované ze dne 9. 2. 2024 vznesl nad rámec podané žaloby i námitku, že B. O. není předním ruským podnikatelem, ale spíše se jedná o vedoucího

Shodu s prvopisem provedla: S. K.

zaměstnance. Tuto námitku žalobce uplatnil opožděně (§ 71 odst. 2 věta poslední s. ř. s.) po lhůtě k tomu dané v § 72 odst. 1 s. ř. s. do 2 měsíců od oznámení odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí dne 31. 10. 2023. Skutečnost, že žalovaná považuje B. O. za předního podnikatele působícího v Rusku a z jakého důvodu (xxx xxx státního holdingu KXXXV, který vyrábí xxx systémy a dodává je ozbrojeným silám Ruské federace) ve smyslu rozhodnutí Rady byla přitom dostatečně jasně vyjádřena již v příloze č. 1 k žalobou napadenému usnesení žalované. O této skutečnosti se žalobce nedozvěděl až v okamžiku, kdy mu soud poskytl část původně utajovaných informací ze správního spisu. Žalobci tak nic nebránilo již v podané žalobě napadnout i názor, že B. O. není předním podnikatelem působícím v Rusku. K této námitce tak městský soud nebude přihlížet.

IV.3 Námitka nedostatečného odůvodnění

45. Žalobce v podané žalobě namítá, že žalobou napadené rozhodnutí není dostatečně odůvodněno. Žalobce nedostatečnost odůvodnění spatřuje ve dvou rovinách. V první namítá, že žalovaná nerozvedla svoje úvahy dostatečně zjevně natolik, aby s nimi mohl polemizovat. V druhé rovině pak namítá, že žalovaná v odůvodnění neuvedla odkazy na konkrétní důkazy, ze kterých svá skutková zjištění dovodila, a jedná se tak toliko o obecná tvrzení. V podané replice žalobce dále rozvedl, že nedostatečnost odůvodnění spatřuje v tom, že důkazy žalované jsou toliko důkazy nepřímými. K námitce týkající se nepřímých důkazů se soud vyjádří v podkapitole IV.5 tohoto rozsudku.
46. Městský soud souhlasí s žalovanou, že je správním orgánem *sui generis*, na nějž lze proto toliko přiměřeně s přihlédnutím k povaze věci aplikovat správní řád (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2010, č. j. 9 As 64/2010-47, č. 2400/2011 Sb. NSS). Obdobně i Soudní dvůr EU v rozsudku ze dne 28. 3. 2017, ve věci C-72/15, Rosneft, v bodech [121] a [122] uvedl, že „pokud jde o omezující opatření s individuální působností, dodržení práva na obhajobu a práva na účinnou soudní ochranu vyžaduje, aby příslušný unijní orgán sdělil dotyčné osobě informace svědčící v její neprospěch, které má tento orgán k dispozici a jimiž odůvodňuje své rozhodnutí [...] Vzhledem k tomu sice platí, že z odůvodnění vyžadovaného článkem 296 SFEU musejí jasně a jednoznačně vyplývat úvahy orgánu, jenž akt vydal, aby se tak dotčená osoba mohla seznámit s důvody, které vedly k přijetí opatření, a aby příslušný soud mohl vykonat přezkum, avšak takové odůvodnění musí být přizpůsobeno povaze daného aktu a kontextu, ve kterém byl přijat. V této souvislosti není požadováno, aby odůvodnění upřesňovalo všechny relevantní skutkové a právní okolnosti, jelikož dostatečnost odůvodnění musí být posuzována s ohledem nejen na jeho znění, ale také s ohledem na jeho kontext, jakož i s ohledem na všechna právní pravidla upravující dotčenou oblast, a zejména v závislosti na zájmu, jež mohou mít osoby, kterým je akt určen, na poskytnutí vysvětlení. Akt nepřiznivě zasahující do právního postavení je tudíž dostatečně odůvodněn, jestliže byl vydán v souvislostech, které jsou zúčastněné osobě známy a umožňují jí pochopit dosah opatření, které vůči ní bylo přijato“.
47. Dle městského soudu právě povaha posuzované věci znamenala, že žalovaná musela velmi pečlivě posuzovat, zda určité informace uvede přímo v usnesení žalované, popř. v jeho přílohách. Jak již soud uvedl, jak usnesení žalované tak jeho příloha jsou totiž zveřejňované. Žalovaná zvolila dle městského soudu velmi vhodné řešení, když ve zveřejněném odůvodnění (příloha č. 1 k usnesení žalované) uvedla základní důvody pro vydání žalobou napadeného usnesení (viz bod [40] tohoto rozsudku) a na námitky žalobce konkrétně odpověděla v dodatečně zaslaném odůvodnění ministerstva zahraničních věcí (rekapitulováno v bodě [2] tohoto rozsudku).
48. Městský soud je názoru, že žalobou napadené rozhodnutí bylo odůvodněno dostatečně. Již v příloze č. 1 k žalobou napadenému rozhodnutí bylo zcela jasně uvedeno, že žalobce má prospěch z rodinné vazby na B. O.. V doplněném odůvodnění pak ministerstvo zahraničních věcí uvedlo, že i přes rozvod žalobce a jeho bývalé manželky rodinná vazba byla stále zachována, žalobce v České republice vlastní a užívá lukrativní nemovitosti a luxusní vozy, přičemž tento majetek nabyt za trvání daného manželství. Ministerstvo zahraničních věcí reagovalo rovněž na námitky žalobce stran judikatury Soudního dvora EU.
49. Žalobce namítá, že s důvody, pro které byl zařazen na vnitrostátní sankční seznam, nemůže pro obecnost rozhodnutí žalované polemizovat. S tímto soud nesouhlasí, jelikož to žalobce ve svých podáních zjevně činí.

50. K námitce, dle které nebyly v žalobou napadeném rozhodnutí uvedeny konkrétní důkazy, ze kterých žalovaná vycházela, je nutné připomenout, že žalovaná vycházela z informací, které byly v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí utajované. K povinnosti odůvodnění rozhodnutí, jež vychází z utajovaných informací, se vyjadřoval Ústavní soud v nálezu ze dne 6. 9. 2007, sp. zn. II. ÚS 377/04 (N 136/46 SbNU 283), podle kterého „není jisté možné, aby byl Úřad pod záminkou absolutního zachování procesních práv účastníka nucen uvádět ve svých rozhodnutích skutečnosti, které by mohly ohrozit zájem státu, efektivitu práce zpravodajských služeb či policejních složek, anebo bezpečnost jejich agentů či třetích osob“ (obdobně viz i judikaturu citovanou v bodu [32] tohoto rozsudku). V rámci vedeného řízení je nutné vzít v potaz legitimní veřejný zájem na ochraně utajovaných informací a neuvádět do rozhodnutí takové důvody, jejichž zveřejnění by takový zájem ohrožovalo. Žalovaná tak fakticky ani nemohla v rozhodnutí uvést, ze kterých důkazních prostředků vycházela. Skutečnost, že po vydání žalobou napadeného rozhodnutí příslušné orgány umožnily žalobci seznámit se s konkrétními podklady, ze kterých žalovaná vycházela, dle soudu nezpůsobuje nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí. Následné poskytnutí informací způsobuje, že žalobce mohl v řízení o podané žalobě doplnit důvody, pro které s uvedenými informacemi nesouhlasí. To žalobce učinil (viz dále podkapitola IV.4 tohoto rozsudku).

IV.4 Naplnění podmínky vazby a prospěchu z ní

51. Jak bylo uvedeno již výše (bod [39] tohoto rozsudku), pro zařazení na vnitrostátní sankční seznam je nutné naplnění podmínky vazby (v posuzované věci na B. O.) a existence prospěchu z ní.
52. Dle soudu je nesporné, že žalobce byl zetěm B. O., který je předním podnikatelem působícím v Rusku ve smyslu rozhodnutí Rady, tedy hlavní sankcionovanou osobou, od které se odvozuje zařazení žalobce na vnitrostátní sankční seznam. Mezi žalobcem a B. O. tak v minulosti existoval jednoznačný rodinný poměr, ze kterého měl žalobce dle soudu finanční prospěch, který by neměl, nebyl-li by zetěm B. O.. V současné době je žalobce s B. O. propojen skrz syna žalobce a tedy vnuka B. O.. Žalovaná ve vyjádření k žalobě rekapitulovala záznam Národní centrály proti organizovanému zločinu ze dne 15. 1. 2024, č. j. V10-9/2023-NCOZ-V4 (neutajovanou přílohu č. 1). S tímto názorem a shrnutím skutkového děje se soud zcela ztotožňuje. Soud tak opakuje, že společnost KXXXV ze 49 % vlastnila společnost Zxxxxa, která byla ze 40 % vlastněna zároveň i společností Txxxxe, kterou z 50 % vlastnila O. Z. Společnost Zxxxxa byla zakladatelkou a 100% vlastníkem společnosti Txxxxg, která byla určena jako tzv. oprávněná organizace pro veškeré nákupy zajišťované ve prospěch holdingu KXXXV. Prostřednictvím svého podílu v Txxxxe, potažmo Zxxxxa, se O. Z.á včlenila do vlastnické struktury jejím otcem coby xxx xxx KXXXV určené tzv. oprávněné organizace pro nákupy KXXXV a dosáhla 20% podílu na veškerých výnosech Txxxxg. Společnost Txxxxg se přitom podílela na činnosti KXXXV zásadní měrou jako výhradní zprostředkovatel a dodavatel komponent, včetně sofistikovaných komponent výroby taktických raket, a z rozhodnutí vedení KXXXV získala unikátní zdroj zisku, na kterém se přímo podílela a z něj majetkově profitovala O. Z. A to přestože se O. Z. profilovala jako xxx xxx a xxx. Dle soudu tak zjištěné skutečnosti z logiky věci nasvědčují tomu, že se O. Z. dostala do vlastnické struktury Txxxxe na základě jejího příbuzenského vztahu s B. O.. Držitelem druhého podílu v Txxxxe byl V. V. M., který byl zakladatel a spoluvlastník společnosti Axxxxe. Tuto společnost následně spoluvlastnil i žalobce. Žalobce, V. V. M. a další dva spoluvlastníci založili i společnost Zxxxxa. Společnost Axxxxe přitom uzavřela velmi výhodnou smlouvu se společností Zxxxxa (projekt výstavby patrového výtahu poblíž přístavu Txxxxg za cenu 63,4 mil. rublů, i když odhad investic v tomto projektu byl ve výši 430 mil. rublů). Tento obchod se přitom uskutečnil velmi blízko před dokončením celého projektu a zároveň i těsně po tom nebo ve stejnou dobu, co žalobce nabyl obchodní podíl. Soud souhlasí s žalovanou, že zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu (vzhledem ke své profesní profilaci xxx xxx/xxx xxx společnosti pro typografické zařízení), že žalobce získal obchodní podíl v dané společnosti právě díky vztahu s B. O.. Tomu odpovídá i propojenost s osobou V. V. M., který působil jako spoluvlastník jak společnosti Axxxxe a Zxxxxa, ale i společnosti Txxxxe.
53. Soud uzavírá, že z uvedeného plyne, že mezi žalobcem a B. O. existovaly vazby spočívající v rodinném vztahu (zeť a tchán). Soud rovněž souhlasí s žalovanou, že tato rodinná provázanost mezi žalobcem a B. O. trvá i nadále prostřednictvím syna žalobce, jenž je vnukem B. O..

54. Jak soud rekapituloval, žalobce měl rovněž z této vazby prospěch. Nejenom se díky B. O. dostal do vlastnické struktury několik společností napojených na společnost KXXXV, ale žalovaná doložila minimálně jeden obchod (patrový výtah poblíž přístavu Txxxg), který byl pro společnost žalobce výrazně výhodný. O skutečnosti, že žalobce požíval finančního prospěchu z vazby na B. O., svědčí i jeho značný majetek spočívající ve vlastnictví řady luxusních vozů (v roce 2020 nejméně 7 automobilů v hodnotě 20 mil. Kč) a nemovitostí (viz bod [10] tohoto rozsudku, kde soud část žalobcova majetku rekapituloval), který by si s ohledem na jeho profesní profilaci, v řízení o pobytové oprávnění jeho manželky deklarované příjmy (ve výši 400 – 850 tis. rublů) a ve správním řízení zjištěné deklarované příjmy fyzické osoby za rok 2017 až 2022 (dohromady celkem necelých 1,2 mil. Kč) nemohl dovolit. Ve správním řízení žalobce doložil příjmy ve výši 9-13 mil. Kč (v závislosti na použitém kurzu) spočívající v odměně za závislou práci, prodeji podílu ve společnosti Uxxxxy a prodeji 7 luxusních vozů. Soud opakuje, že jen za roky 2018 až 2020 nabyl žalobce v České republice majetky za 59 mil. Kč. Tyto výše jsou tak v tak výrazném nesouladu, že soud je stejně jako žalovaná názoru, že tento majetek by bez vazby na B. O. žalobce nemohl získat.
55. Městský soud je tak názoru, že i podmínka prospěchu z vazby na B. O. byla naplněna. Byly tak naplněny obě podmínky pro zápis žalobce na vnitrostátní sankční seznam.
56. Žalobce namítá, že žalobcovy podnikatelské aktivity ve společnostech Axxxex a Zxxxxa byly již ukončeny. Toto tvrzení soud nijak nespornuje, nicméně souhlasí s žalovanou, že pro posouzení existence prospěchu ve smyslu rozhodnutí Rady není možné pohlížet toliko na aktuální činnost žalobce, ale i na celkový prospěch a jeho následné využití. Dle soudu je tak podstatné, že žalobce ze vztahu s B. O. získal výrazný prospěch, ze kterého těží a požívá jej i nadále, jak plyne z jeho rozsáhlého vlastnictví zejména nemovitostí v České republice. Opačný názor by dle městského soudu vedl k právní úpravou nezamýšleným následkům, dle kterých by potenciálně sankcionované osobě postačilo tvrdit, že *aktuálně* nezískává od hlavní sankcionované osoby žádný prospěch, i když např. před měsícem obdržela hodnotný dar.
57. Namítá-li žalobce, že argumentace žalované je rozpolcená, jelikož nejdříve odůvodnila zápis na vnitrostátní sankční seznam jeho manželstvím s O. Z., ale jakmile zjistila, že toto již zaniklo, argumentovala vazbou na jejich syna, dle městského soudu se nejedná o nesprávný postup. Je zcela představitelné, že vazby dvou osob nemusí být založeny pouze na základě jedné skutečnosti, proto když se jedna z těchto skutečností ukáže jako neplatná, neznamená to, že neexistuje jiná skutečnost zakládající trvající vazbu. Žalovaná mohla již první usnesení ze dne 16. 8. 2023 odůvodnit manželstvím žalobce s O. Z. a rovněž i poukazem na jejich společného syna. Neučinila to tak, jelikož pro prokázání vazby stačila již existence manželství. Tuto námitku tak soud nepovažuje za důvodnou.

IV.5 Námitka neprůkaznosti podkladů rozhodnutí

58. Žalobce posledně namítá, že důkazy, ze kterých žalovaná vycházela, jsou toliko důkazy nepřímé.
59. V neutajované části správního spisu je založen původní podnět nadace Axxxn Fxxxn původně založené A. N. k zařazení žalobce na vnitrostátní sankční seznam, jehož přílohou jsou výpisy z katastru nemovitostí, výpisy o obchodních společnostech v ruském jazyce, notářské zápisy týkající se obchodního jednání žalobce a články z internetových novin Nxxxxa Gxxxxa. Ve správním řízení byly kromě podkladů, jež doložil žalobce, do spisu založeny seznamy bankovních účtů, výpisy z katastru nemovitostí a daňová přiznání žalobce za roky 2017 až 2022. Neutajovaná příloha č. 1 Národní centrály proti organizovanému zločinu ze dne 15. 1. 2024, č. j. V10-9/2023-NCOZ-V4, kterou soud žalobci poskytl, a ze které žalovaná dle soudu primárně při svém rozhodování vycházela, odůvodňuje své závěry tam uvedené (jež žalovaná převzala do svého vyjádření k žalobě, viz bod [9] tohoto rozsudku) odkazy na internetové stránky opensanctions.org (skutečnost, že B. O. je zařazen na sankčních seznamech USA, Kanady, Velké Británie, Austrálie a Nového Zélandu), publication.pravo.gov.ru (skutečnost, že B. O. obdržel řád Hrdiny Ruské federace), putin2018.ru (skutečnost, že B. O. vystoupil jako xxx xxx P. při jeho volební kampani v roce xxx). Informace o životě a obchodních aktivitách bývalé manželky žalobce a o obchodních aktivitách žalobce byly čerpány z internetových stránek xxx, xxx, xxx, xxx, xxx, xxx a xxx (výpisy z obchodního rejstříku a rejstříku právnických osob), několika článků z investigativních zpravodajských novin Nxxxxa Gxxxxa a informací, které poskytla bývalá manželka žalobce v řízení před správními orgány České republiky o žádosti o dlouhodobý pobyt.

Shodu s prvopisem provedla: S. K.

60. K použitelnosti investigativních článků se vyjadřoval Tribunál ve zmíněném rozsudku ve věci T-153/15, kde v bodě [87] uvedl následující: „*Pokud se dále jedná o chybějící identifikaci primárních zdrojů informací obsažených v novinových článcích předložených Radou, které z tohoto důvodu postrádají důkazní sílu, je třeba připomenout, že v souladu s ustálenou judikaturou se činnost Soudního dvora a Tribunálu řídí zásadou volného hodnocení důkazů a že jediné kritérium pro posouzení hodnoty předložených důkazů spočívá v jejich věrohodnosti. Kromě toho pro posouzení důkazní síly dokumentu je třeba ověřit důvěryhodnost informací, jež jsou v něm obsaženy a především vzít v úvahu původ dokumentu, okolnosti jeho vyhotovení, to, komu je dokument určen, a je třeba klást si otázku, zda se dokument vzhledem ke svému obsahu jeví jako rozumný a důvěryhodný*“. I správný řízení je řízeno zásadou volného hodnocení důkazů, proto i nepřímé důkazy je možné považovat za dostatečné, tvoří-li dohromady ucelený obraz o skutkové ději (srov. žalovanou uváděný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2017, č. j. 1 Afs 53/2016-55, bod [54] a tam citovanou judikaturu).
61. Z výše uvedeného přehledu zároveň plyne, že žalovaná nevycházela čistě pouze z článků z tzv. otevřených zdrojů, ale minimálně informace týkající se účasti žalobce a O. Z. v obchodních společnostech a vzájemný vztah a propojenost těchto obchodních společností na B. O., resp. společnost KXXXV, vyvodila z výpisů z obchodního rejstříku a rejstříku právnických osob Ruské federace. Informace o životě bývalých manželů, resp. o tom, co o jejich životě uvedla a doložila O. Z., čerpala žalovaná ze správního řízení o dlouhodobém pobytu jmenované.
62. Soud nemá pochyby o věrohodnosti a důvěryhodnosti článků ze zpravodajských novin Nxxxx Gxxxx (primární zdroj), jelikož informace v nich uvedené odpovídají informacím i z jiných periodik a výpisům z obchodního rejstříku a rejstříku právnických osob. Soud nepochybuje ani o věrohodnosti a důvěryhodnosti ostatních předložených důkazních prostředků, jelikož tyto jsou ve vzájemném souladu a odpovídají dle soudu nezpochybnitelným výpisům z obchodního rejstříku a rejstříku právnických osob Ruské federace. Žalobce ostatně nepopírá, že jeho bývalá manželka i on měli obchodní podíly ve společnostech Txxxx, Axxxx a Zxxxx.
63. Městský soud tak uzavírá, že důkazy, ze kterých žalovaná vycházela, jsou pro posouzení naplnění listačních kritérií dostatečné. Přestože se jedná o důkazy nepřímé, nejsou ve vzájemném rozporu a tvoří ve vzájemné souvislosti ucelený obraz o skutkové ději. Námitka žalobce tak není důvodná.
64. Namítá-li žalobce, že nelze omezit smluvní svobodu, soud s tímto souhlasí, nicméně i tak obchod mezi společnostmi Axxxx a Zxxxx je jedním z nepřímých důkazů, které poukazují na celkový obraz žalobcových vztahů s B. O.. Stejně lze říci o žalobcově námitce, že k účasti v obchodní společnosti není vyžadována specifická odbornost, vzdělání či věková hranice. I s tímto soud souhlasí, nicméně bez racionálního důvodu spočívající např. ve specifické odbornosti či vzdělání zavdává opodstatněné a důvodné pochybnosti, proč bývalá manželka žalobce (xxx xxx a xxx) a sám žalobce (xxx xxx/xxx xxx) působili v předmětných společnostech, aniž by to bylo odůvodněno právě jejich vztahem s B. O.. I toto je tak další nepřímý důkaz, který je však v souladu s tvrzením žalované a vypovídá o vazbě žalobce na B. O. a prospěchu z ní plynoucí.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

65. Městský soud neseznal žádnou ze vznesených námitek důvodnou, proto z výše uvedených důvodů žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
66. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, která by jinak měla právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly v řízení žádné náklady nad rámec její úřední povinnosti, proto jí soud podle § 60 odst. 7 s. ř. s. náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Shodu s prvopisem provedla: S. K.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 16.12.2024

Mgr. Gabriela Bašná v.r.
předsedkyně senátu